

Republika Hrvatska
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Amruševa 2/II

748
ja 09.05.14
26.P-5309/2007-27

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu po sucu ovog suda Radovanu Dobroniću u pravnoj stvari tužitelja: REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo financija, Zagreb, koga zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, Savska c. 41/IV, protiv tuženika: ZATON GRADENJE d.o.o. u stečaju, OIB: 28647742628; Zagreb, Cebini 37, koga zastupa Jaka Ćurić, odvjetnica iz Zagreba, Pavla Hatza 23, radi utvrđenja osnovanosti tražbine, nakon održane glavne rasprave zaključene dana 11. ožujka 2014. godine u prisutnosti zamjenika Županijskog državnog odvjetnika Mladena Crnjakovića na strani tužitelja i odvjetnice Jake Ćurić na strani tuženika, objavljene dana 07. svibnja 2014. godine

presudio je

1. Utvrđuje se da je osnovana tražbina Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb u iznosu 13.989.723,69 kuna prijavljena kao tražbina II višeg isplatnog reda pod red. brojem 2.2. broj prijave 06;
2. Nalaže se tuženiku da u roku od 8 dana isplati tužitelju parnični trošak u iznosu od 334.641,00 kuna, dok se za iznos razlike do zatraženih 790.310,00 kuna zahtjev za nadoknadu parničnog troška odbija.

Obrazloženje

Dana 30. studenog 2007. godine tužitelj je protiv tuženika podnio ovu tužbu radi utvrđenja tražbine koja mu je osporena u stečajnom postupku u kojemu je tužitelj podnio prijavu svog potraživanja na temelju obračunatog poreza, doprinosa i članarina te kamata obračunatih na ove neplaćene iznose. Tužitelj navodi da mu je potraživanje u stečajnom postupku osporeno uglavnom zbog zastare, a određeni manji iznosi zbog toga što je prijavljena tražbina već bila priznata u prvom višem isplatnom redu. Tužitelj ne prihvaća argument stečajnog upravitelja da je potraživanje Ministarstva financija-Porezne uprave u zastari te u tužbi u bitnome navodi da je potraživanje na temelju obračunatog i neplaćenog poreza (porez na dodanu vrijednost, porez na dobit, porez na promet nekretnina, porez na reklame) obračunato na temelju rješenja Odjela za nadzor Porezne uprave od 29. siječnja 2007. godine i ovo rješenje se odnosi na PDV, porez na dobit, a ono čini najveći dio tužbenog zahtjeva. Tužitelj kod nekih manjih iznosa temeljem članarine Turističkoj zajednici te kod poreza na reklame priznaje da je dio tog potraživanja dospio u zastaru, ali navodi da je prijavio samo onaj dio potraživanja kod kojeg zastara nije nastupila. Uz tužbu tužitelj je priložio kopiju rješenja ovog suda od 30. listopada 2007. godine u stečajnom postupku nad

tuženikom koji se vodi pod brojem St-117/2007 te je vidljivo da je tužitelj doista prijavio svoje potraživanje i da mu je ono bilo osporeno pod rednim brojem 2.2. (broj prijave 06) i to u iznosu od 15.338.832,91 kunu, dakle tužitelj je prijavio potraživanje još u višem iznosu od onog koji je predmet ove tužbe, ali to nema karakter preinake tužbe, kako je to naveo tuženik u odgovoru na tužbu, već stoga jer do preinake tužbe može doći samo nakon što parnica počne teći odnosno nakon podnošenja tužbe, ali ako je tužitelj prije podnošenja tužbe odlučio da će tražiti utvrđenje nešto manjeg iznosa od onog koji mu je osporen u stečajnom postupku to je njegovo pravo i u tom slučaju se ne radi o bilo kakvoj preinaci tužbe, a što inače u parnicama ove vrste doista nije dopušteno i u tom dijelu tuženik načelno ispravno na to ukazuje u svom odgovoru na tužbu, ali ne i u ovom konkretnom slučaju.

Tuženik je u odgovoru na tužbu naveo ovaj razlog odnosno da preinaka tužbenog zahtjeva ni u pogledu osnove naknadno nije moguća i to obrazlaže time da je tužitelj prilikom prijave tražbine u iznosu od 13.194.750,73 kune kao osnovu potraživanja naveo porez na dodanu vrijednost za 1998. godinu, 1999. godinu i 2000. godinu s pripadajućim kamatama na ove iznose, dok je u tužbi naznačio da ovaj iznos potražuje temeljem poreza na dodanu vrijednost za razdoblje od 2003. godine do 2006. godine, a nakon toga tuženik ponovno ističe prigovor zastare na temelju članaka 90. i 92. Općeg poreznog zakona /NN 127/00/ te ukazuje da su ovim Zakonom propisani relativni zastarni rok od tri godine i apsolutni zastarni rok od šest godina te dalje obrazlaže kako je ovim Zakonom propisano od kada počinje teći zastara. Tuženik prilaže tužiteljevu prijavu tražbine kao i njezinu dopunu, ali već iz dopune prijave je vidljivo da je Porezna uprava navela da se radi o porezu za kojeg je tuženik bio zadužen već za 1998. godinu, 1999. godinu i 2000. godinu, a isto tako se u dopuni govori o spomenutom rješenju Odjela za nadzor Porezne uprave, a na rješenje Odjela za nadzor od 11. travnja 2005. godine te na ponovljeni postupak ukazuje i tužitelj u svom podnesku zaprimljenom 21. siječnja 2008. godine. 19. svibnja 2008. godine tužitelj je dostavio: - Porezno rješenje klasa UP/I-471-02/02-01/401, ur.broj 513-07-01-05-10 od 11. travnja 2005. – Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb; - Rješenje klasa UP/II-471-02/05-01/427, ur.broj 513-04/06-2 od 4. prosinca 2006. – Ministarstva financija, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak; - Izvješće o novoutvrđenim obvezama u poslovima inspeksijskog nadzora poreznog tijela klasa UP/I-471-02-0/401, ur.broj 513-07-01-07-12 od 19. siječnja 2007 (u tužbi pogrešno naznačenog datuma 29. siječnja 2007.) – Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb.

Prijavljeno potraživanje, osporeno u stečajnom postupku, a koje je predmet ove deklaratorne tužbe odnosi se na različite iznose obračunatih poreza i na te iznose kao nepodmirene glavnice obračunate zakonske zatezne kamate do pojedinih, različitih datuma obračuna koje je Porezna uprava nekoliko puta radila te se stoga oni u konačnom izračunu donekle razlikuju. Međutim, na temelju samog poreznog rješenja Porezne uprave Zagreb od 11. travnja 2005. godine (strane 36 i 37 spisa) kao i na temelju tablice sa prikazanom strukturom-specifikacijom utuženog iznosa koju je tužitelj na temelju rješenja ovog suda dostavio uz podnesak zaprimljen 14. listopada 2008. godine (strana 50 spisa) te na temelju iscrpnog podneska tuženika predanog na ročištu održanom 06. prosinca 2012. godine (strana 77.-78 spisa) kao i na temelju dopisa kojeg je stečajni upravitelj tuženika poslao Poreznoj upravi Zagreb 08. ožujka 2013. godine (strane 104 i 105 spisa) moguće je utvrditi da se najveći dio tužbenog zahtjeva na utvrđenje u iznosu od 13.989.723,69 kuna odnosi na obračunati i neplaćeni PDV i to:

-PDV za čitavu 1998. godinu nije plaćen odnosno manje je plaćen u iznosu od 87.780,92 kune i ovo predstavlja glavicu na koju su obračunate zakonske zatezne kamate i prema obračunu do 01. ožujka 2005. godine zakonske zatezne kamate iznose 96.224,61 kunu;

-PDV za čitavu 1999. godinu je neplaćen odnosno manje obračunat u iznosu od 2.631.232,40 kuna i na ovu glavnici neplaćenog poreza zakonske zatezne kamate obračunate do 01. ožujka 2005. godine iznose 2.408.661,83 kune;

-PDV za čitavu 2000. godinu nije plaćen odnosno manje je plaćen u iznosu od 1.171.373,44 kune i na ovu glavnici neplaćenog poreza zakonske zatezne kamate su obračunate do 01. ožujka 2005. godine u iznosu od 957.073,89 kuna;

-PDV za čitavu 2001.godinu nije plaćen odnosno manje je plaćen u iznosu od 2.064.669,34 kune i na ovu glavnici neplaćenog poreza zakonske zatezne kamate obračunate do 01. ožujka 2005. godine iznose 1.104.416,31 kunu.

Kao što je rečeno, zakonske zatezne kamate su u prijavi tužitelja obračunate i za razdoblje nakon 01. ožujka 2005. godine odnosno sve do dana otvaranja stečajnog postupka.

Tužitelj je u okviru tužbenog zahtjeva zatražio i priznanje osnovanosti potraživanja na temelju neplaćenog poreza na dobit za 1999. godinu u iznosu od 236.676,57 kuna i na ovu glavnici neplaćenog poreza na dobit Porezna uprava je obračunala zakonske zatezne kamate za razdoblje od 01. ožujka 2005. godine u iznosu od 187.495,05 kuna.

Tablica koju je tužitelj priložio uz svoj navedeni podnesak od 14. listopada 2008. godine potvrđuje da se u strukturi utuženog iznosa najveći dio odnosi na porez na dodanu vrijednost i u tablici se navodi da se iznosi koji se u njoj navode odnose na zaduženja po izvršenom inspekcijskom nadzoru i koja su knjižena u 2007.godini odnosno u toj tablici su očito obuhvaćene i zakonske zatezne kamate za razdoblje nakon 01.ožujka 2005.godine. Spomenuta tablica daje strukturu utuženog potraživanja u zbrojenom iznosu od 13.989.723,69 kuna i upravo to je predmet ove deklaratorne tužbe i vidljivo je da se od utuženog iznosa na PDV odnosi 13.194.750,73 kune, a na porez na dobit 476.147,67 kuna, a na porez na promet nekretnina, počevši od 2001.godine pa nadalje sve do 2007.godine iznos od 306.231,65 kuna. Postoje još dva pravna temelja i to: neplaćena članarina turističkoj zajednici, počevši od 2001. godine pa sve do 2007. godine, u ukupnom iznosu od 11.873,44 kune i neplaćeni porez na reklame, počevši od 2001. godine pa sve do 2007. godine, u iznosu od 720,20 kuna. Ovo se navodi stoga što je tuženik u svom podnesku predanom na ročištu 06. prosinca 2012. godine navodio da zato što je predmet ove deklaratorne tužbe nešto niži od iznosa kojeg je tužitelj prijavio u stečajnom postupku i koji mu je u cijelosti osporen, a radi se o prijavljenom i osporenom iznosu potraživanja od 15.338.832,91 kunu, tuženik smatra da se ne zna koja je struktura utuženog iznosa i to stoga jer je tužitelj odustao od utvrđivanja osnovanosti dijela prijavljenog potraživanja – viška od 1.349.109,22 kune. Tuženik u ovom podnesku ukazuje da je stečajni upravitelj u prvom višem isplatnom redu priznao pojedine iznose poreza i prireza te različitih doprinosa za mirovinsko osiguranje u prvom i drugom stupu te HZZO i ostale doprinose, ali već samo iz navoda tužbe je vidljivo da je tužitelj to registrirao te je to i naveo u svojoj tužbi, a nakon dostave spomenute tablice sa strukturom utuženog potraživanja potpuno je nesporno da se tužbeni zahtjev ne odnosi na bilo koji iznos kojeg je stečajni upravitelj u stečajnom postupku priznao, prema tome nema nikakvog preklapanja niti sumnji u to koje stavke tvore zbrojeni, utuženi iznos koji je predmet ove deklaratorne tužbe.

Iz onoga što je tuženik navodio u tijeku postupka vidljivo je da je tuženik u stečajnom postupku osporio prijavljeno potraživanje smatrajući da je došlo do zastare prijavljenog potraživanja gotovo u cijelosti odnosno u spomenutom podnesku tuženik obrazlaže da je zastarjela tražbina tužitelja u iznosu od 13.297.245,91 kunu. Apsolutna zastara se kao razlog navodi i u obrazloženju rješenja iz stečajnog postupka koji se vodi nad tuženikom pod brojem St-117/2007, a samo dijelom se ulazi u meritum u dijelu koji se odnosi na obračun PDV-a te se navode određeni razlozi koji se odnose na pojedine isporuke od društva Ki-ka d.o.o., ali

glavni razlog je isticanje prigovora apsolutne zastare. Ovo rješenje u stečajnom postupku kojim je tužitelju osporeno prijavljeno potraživanje u nešto većem iznosu od 15.338.832,91 kunu donijeto je 30. listopada 2007. godine i u tom trenutku tuženik nije imao presudu Upravnog suda Republike Hrvatske, a povodom njegove tužbe koju je on tom sudu podnio 15. siječnja 2007. godine, upravo radi poništenja rješenja Porezne uprave od 15. siječnja 2007. godine kojim je Porezna uprava tuženiku utvrdila navedene porezne obveze, a radi se o rješenju pod oznakom Klasa: UP/II-471-02/05-01/427, Ur. broj: 531-04/06-2. U tijeku ovog parničnog postupka tuženik je istom na posljednjem ročištu predao u spis presudu Upravnog suda Republike Hrvatske broj: Us-1645/2007-7 od 29. rujna 2010. godine kojom je odbijena tužba koju je podnio tuženik (tada pod starom tvrtkom Zadom d.o.o.) protiv spomenutog rješenja Porezne uprave. Iz navedene presude vidljivo je da je Upravni sud potvrdio u cijelosti rješenja Porezne uprave te da je također odbio kao neosnovan prigovor nastupa zastare i na temelju toga rješenja Porezne uprave su ne samo konačna nego i pravomoćna te s obzirom da su ih donijeli Porezna uprava kao nadležno tijelo državne uprave i Upravni sud Republike Hrvatske kao stvarno nadležan sud za sudsku kontrolu zakonitosti rješenja Porezne uprave, to onda više ni ovaj sud nije ovlašten uopće preispitivati ono što je utvrđeno konačnim i pravomoćnim rješenjima tijela državne uprave - Porezne uprave i presudom Upravnog suda Republike Hrvatske. Prema tome, s obzirom na navedeno otpao je kao neosnovan prigovor nastupa apsolutne i/ili relativne zastare te s obzirom da je to bio jedini razlog osporavanja potraživanja tužitelja se više u ovom postupku iz spomenutog razloga ne može odnosno ne smije osporavati odnosno preispitivati.

Međutim, potrebno je naglasiti da osporavanje stečajnog upravitelja u 2007. godini nije bilo u cijelosti bez povoda odnosno razloga i to ne samo zbog visine utuženog potraživanja. Naime, u tijeku postupka utvrđeno je da u praksi Porezne uprave, a na temelju važećih zakona kojima se uređuje porezna materija, uopće nije zauzeto jednoobrazno stajalište o tome da li na protek relativne i apsolutne zastare Porezna uprava mora paziti po službenoj dužnosti ili samo povodom prigovora poreznog obveznika. Tijekom ovog parničnog postupka tuženik je ispravno navodio da prema Općem poreznom zakonu porezno tijelo ima obvezu zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz poreznopravnog odnosa koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke i da je pri tome dužno s jednakom pažnjom utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika (članak 6., stavak 2. Općeg poreznog zakona), a pored toga tuženik citira i članak 7. Zakona o općem upravnom postupku prema kojemu se u postupku mora utvrditi pravo stanje stvari odnosno sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, a citira i članak 14. ZUP-a prema kojemu organ koji vodi postupak se mora brinuti da neznanje i neukost stranke ne bude na štetu prava koja im po Zakonu pripadaju. Problem je nastao u primjeni nedovoljno jasnih odredaba Općeg poreznog zakona, a posebno odredbe prema kojoj „ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na poreznu zastaru primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima“ – članak 95., stavak 9. Općeg poreznog zakona. S tim u vezi tuženik je predao 18. studenog 2013. godine podnesak uz kojeg je priložio pravno mišljenje koje je na njegov zahtjev izradio prof. dr. sc. Nikola Mijatović iz Zagreba, a tuženik je uz ovaj podnesak priložio i preslike pojedinih objavljenih članaka i to: sutkinje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske Lidije Rostaš-Beroš pod naslovom: „Porezna zastara u praksi Upravnih sudova“, članak doc.dr.sc. Marka Šikića pod nazivom: „Utvrđivanje apsolutne zastare u poreznim upravnim stvarima“ te članak docentice dr. sc. Nataše Žunić Kovačević pod naslovom: „Zastara – o primjeni građanskopravnih pravila u poreznom pravu i sudska praksa“. U ovom slučaju navedeni teoretičari su dali mišljenja koja su dovoljno dobro obrazložena i u tom dijelu ih ovaj sud prihvaća kao valjana tumačenja navedenog spornog pitanja. U bitnome se ovdje radi o pitanju da li se u poreznoj materiji

može prihvatiti ono što je u oblasti obveznog- ugovornog prava uobičajeno i kao potpuno nesporno pitanje uređeno kako ZOO-om tako i drugim sličnim Zakonima te vrste drugih zemalja, a osnovno je pravilo prema kojemu „Sud se ne može obazirati na zastaru ako se dužnik nije na nju pozvao.“ članak 360, stavak 3. starog ZOO-a, a koji odgovara članku 214., stavku 3. važećeg ZOO-a. Općenito se može reći da se upravno-pravni odnos u bitnoj mjeri razlikuje od ugovornog odnosa i bitna razlika je u tome da kod utvrđivanja porezne obveze Porezna uprava i porezni obveznik nisu ravnopravne ugovorne strane nego se nalaze u karakterističnom odnosu subordinacije odnosno Porezna uprava u ovoj materiji nastupa iure imperii odnosno radi se o pojmu autoritativnosti upravnog akta kao izrazu subordinacije volje adresata akta volji donosioca. Rješenje kojim se određuje obveza plaćanja poreza je tipični akt vlasti koji podrazumijeva jednostrano izraženu volju donosioca upravnog rješenja sankcioniranu upotrebom prinude u slučaju nedobrovoljnog izvršenja adresata akta. Prof. dr. Velimir Ivančević u svom klasičnom djelu: „Institucije upravnog prava“, izdavač: Pravni fakultet u Zagrebu – Zagreb, 1983. godina, strana 237. navodi za ovaj pojam: „To je zapovjedni, zabranjujući i sadržajno slični oblik izražavanja volje donosioca koji stoji u upravno-pravnom odnosu prema adresatu, ali mu je taj adresat (stranka i drugi subjekti upravnog postupka) subordiniran.“ Ovdje se ne mogu obrazlagati svi ti pojmovi upravnog prava nego se samo na ovaj pojam kao bitan ukazuje i to s ciljem da se uoči bitna razlika porezno-pravnog odnosa prema ugovornom odnosu u kojemu su: „sudionici u obveznom odnosu ravnopravni su.“ – članak 11., starog ZOO-a. Prema tome, kada ZOO propisuje da sud u sporu iz ugovornog odnosa na zastaru pazi samo povodom prigovora dužnika onda je to tako propisano imajući na umu da su u ugovornom odnosu ugovorne strane ravnopravne, a kada bi se ovo načelo da sud ne pazi na zastaru po službenoj dužnosti nego samo povodom prigovora dužnika kao ravnopravne ugovorne strane doslovno prenijelo u oblast poreznog prava kao tipičan primjer u kojemu stranke tog upravnog postupka nisu ravnopravne, jer je porezni obveznik subordiniran poreznoj upravi koja djeluje iure imperii, to onda bi ovakva mehanička primjena ZOO-a u poreznoj materiji bila istrgnuta iz konteksta. Da se u praksi uopće ne vodi računa o ovoj bitnoj razlici potvrđuje činjenica da je u pojedinim slučajevima Porezna uprava, kada je prethodno odobrila određeni otpis ili reprogram poreznih obveza, započela s poreznim obveznicima sklapati ugovore kojima se regulira pitanje naplate tako utvrđene porezne obveze. Takva praksa je iz temelja pogriješna iz navedenih razloga. Naime, Porezna uprava sklapanjem ugovora, pa makar i samo o modalitetima isplate kao što su iznosi i rokovi plaćanja, time u poreznoj materiji sebe dovodi u ravnopravni položaj s poreznim obveznikom, a to ni u kojem slučaju nije ispravno jer kada je u pitanju utvrđivanje porezne obveze i njezina naplata Porezna uprava uvijek djeluje kao tijelo vlasti odnosno iure imperii i ona je nadređena u tom poreznopravnom odnosu i takva mora ostati, dakle Porezna uprava kada su u pitanju porezi s poreznim obveznicima ne sklapa ugovore o poreznim obvezama s poreznim obveznicima, jer se tada odmah otvara čitava serija problema odnosno mogućnosti koje se time potpuno nepotrebno nude poreznim obveznicima iz arsenala obveznog prava, a što onda zlorabe prvenstveno oni porezni obveznici koji su obično među većim poreznim dužnicima.

Na to je ispravno ukazala i dr. Nataša Žunić Kovačević, ali na to treba staviti još veći naglasak, zbog bitno različite prirode poreznopravnog i ugovornog odnosa. Imajući ovu bitnu razliku na umu onda je potpuno jasno da ne postoji i ne smije postojati nikakva dilema oko ovog pitanja u praksi te je nerazumljivo zašto ovo pitanje kao bitno do sada nije na nedvojben način riješeno bilo izmjenama ili dopunama Zakona bilo tumačenjima Ministarstva financija- Porezne uprave bilo samih Upravnih sudova, jer je to pitanje koje se ističe i mora rješavati

dnevno te se kao pravno pitanje ne može ostaviti u oblasti bilo kakvog nagađanja ili dileme te kada se o ovome piše nema prostora za iznošenje stajališta u kondicionalu, dakle postoji samo pitanje da li na protek relativnih i apsolutnih zastarnih rokova Porezna uprava mora paziti po službenoj dužnosti ili ne mora, a jedini ispravan odgovor je da mora paziti po službenoj dužnosti. Dakle, to proizlazi ne samo iz bitne razlike između poreznopravnog i ugovornog odnosa nego i na temelju svih danih tumačenja navedenih autora, a koji su u ovom slučaju ispravni. Tako dr. Mijatović ispravno ukazuje da treba uvažavati i načelo zakonitosti u upravnom postupku te spomenuti teoretičar ispravno ukazuje na praksu stvorenu u Njemačkoj, a iz koje je preuzet Opći porezni zakon, ali uz određene manjkavosti u odnosu na njemački propis, kako to citirani autor naglašava. S tim u vezi ovaj sud ukazuje da su porezni zakoni postojali još u razdoblju socijalizma i oni sami po sebi nisu bili loši odnosno ova zemlja nije bez ikakve tradicije u ovoj materiji te je pogrešna praksa i mentalitet u kojemu se bez jakih razloga stvara pravni diskontinuitet. Pored toga, vidljivo je i na ovom primjeru da se pojedini propisi iz inozemstva uglavnom prepisuju, zatim jednim dijelom prepravljaju, ali ono što je bitno da se kod toga ispušta prenijeti i relevantnu upravnu i sudsku praksu zemalja od kojih se pojedini propis tako preuzima odnosno prepisuje te u ovom dijelu dr. Mijatović na vrlo vrijedan način ukazuje na sudsku praksu njemačkog Saveznog financijskog suda, koji je u primjeni njemačkog Općeg poreznog zakona zauzeo stajalište da se na pitanje zastare pazi po službenoj dužnosti. Stoga, kada je već odlučeno preuzimati njemački Opći porezni zakon, bilo je nužno prenijeti barem bitna stajališta njemačkih upravnih tijela i naročito sudova zauzetih u primjeni tog Zakona, jer je pogrešno shvaćanje da je moguće bilo koji Zakon valjano tumačiti i primjenjivati uz potpuno ignoriranje relevantne sudske prakse, a to je posljedica činjenice da u Republici Hrvatskoj još uvijek ne postoji valjano razumijevanje da je sudska praksa izvor prava u određenom dijelu i prema važećem Ustavu Republike Hrvatske, a sve to kao posljedica proklamiranog načela podjele – trodiobe vlasti. Prema tome, postojale su ozbiljne pravne praznine u primjeni Općeg poreznog zakona te one nisu ispravljene ni mišljenjima Ministarstva financija, ali proizlazi niti kroz sudsku praksu Upravnih sudova Republike Hrvatske, a što je u ovom slučaju do neke mjere bitno za razumijevanje postupanja stečajnog upravitelja i onda posljedično na pitanje odluke o pravu tužitelja na nadoknadu parničnog troška.

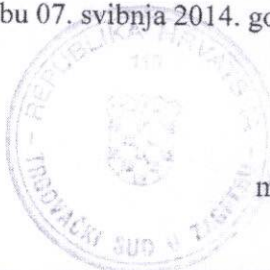
Naime, postavlja se pitanje da li bi bilo opravdano takvo postupanje stečajnog upravitelja koji u 2007. godini, a u uvjetima opisane velike pravne praznine – nesigurnosti oko pitanja zastare u poreznoj materiji, ne bi osporio navedeno, visoko potraživanje tužitelja, jer zbog nedostatka valjanih tumačenja stečajni upravitelj nije mogao znati sa sigurnošću da to osporavanje nema svoju činjeničnu i pravnu podlogu, barem sve dok nije dobio presudu Upravnog suda Republike Hrvatske u 2010. godini. Ovo važi tim više što je ovdje tužitelj Republika Hrvatska, a radi se o potraživanjima na ime neplaćenog poreza i Ministarstvo financija – Porezna uprava je moglo i samo ovu veliku pravnu prazninu i izvor velike pravne nesigurnosti otkloniti donošenjem svog pravnog mišljenja, a s obzirom da je tužitelj Republika Hrvatska bilo je moguće da se u tom dijelu donese i dopuna ili izmjena Općeg poreznog zakona te Republika Hrvatska ima načina da inicira izmjene Zakona. Drugim riječima, tužitelj- Republika Hrvatska je jednim dijelom odnosno barem u razdoblju od osporavanja prijavljenog potraživanja u 2007. godini pa sve do donošenja presude Upravnog suda u 2010. godini dala određenog povoda stečajnom upravitelju da ospori prijavljeno potraživanje, a što on zasigurno ne bi činio da je u trenutku osporavanja postojalo nesporno zauzeto stajalište o spornom pitanju zastare odnosno da li se na protek relativne i apsolutne zastare u poreznom postupku pazi po službenoj dužnosti ili ne.

Stoga kada je u pitanju pravo tužitelja na nadoknadu parničnog troška nije u ovom slučaju dovoljno sporno pitanje prosuđivati samo primjenom članka 154. ZPP-a, nego treba voditi računa i o ovim činjenicama koje su navele stečajnog upravitelja da ospori prijavljeno potraživanje, a što je sve Republika Hrvatska mogla izravno sama otkloniti tako da je na vrijeme reagirala na bilo koji od opisanih načina i tako otklonila ovaj veliki izvor pravne nesigurnosti koji u tom obliku nije smio postojati ni jedan dan. Stoga je uzeto u obzir da je tužitelj pridonio nastanku ovog spora približno u 1/3, a to znači da mu je priznat kao osnovan zatraženi trošak u 2/3 prema troškovnicima koje je priložio i radi se o troškovniku predanom 06. prosinca 2012. godine uvećanom za obavljene procesne radnje nakon preotvaranja glavne rasprave (puni iznos tarife od 82.980,00 kuna), ukupno je tužitelj zatražio 790.310,00 kuna. Tužitelju su priznate sljedeće procesne radnje zastupanja: za sastav tužbe 82.980,00 kuna, za ročište održano 17. siječnja 2008. godine nije priznat iznos od 500,00 kuna, za obrazloženi podnesak tužitelja zaprimljen 21. siječnja 2008. godine priznat je iznos od 82.980,00 kuna, za ročište održano 15. svibnja 2008. godine priznato je 41.490,00 kuna, a za podnesak tužitelja zaprimljen 19. svibnja 2008. godine priznat je iznos od 500,00 kuna. Tužitelju nije priznat trošak obrazloženog podneska od 09. lipnja 2008. godine u zatraženom iznosu od 82.980,00 kuna, jer je u njemu tužitelj pokušao obrazložiti nešto što nema nikakve podloge u važećim propisima i u tom dijelu taj podnesak nije bio svrsishodan (potpuno je neprihvatljiva tvrdnja da u slučaju kada je porezni obveznik propustio prijaviti poreznu obvezu i da porezno tijelo nije znalo za njezino postojanje, zastara ne može teći, takvo tumačenje je apsurdno i tuženik ga je uspješno osporio u svom podnesku od 13. lipnja 2008. godine navodeći ispravno da temeljem članka 90., stavka 2 Općeg poreznog zakona zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi porezne obveze i kamate). Iz istog razloga tuženiku je priznat trošak za sastav ovog podneska od 13. lipnja 2008. godine od 83.000,00 kuna i za taj iznos je umanjjen priznati trošak tužitelja. Tužitelju je priznat trošak zastupanja na ročištu održanom 15. rujna 2008. godine u iznosu od 82.980,00 kuna te isti iznos za zastupanje na ročištu održanom 08. rujna 2009. godine te isti iznos za ročište od 29. listopada 2009. godine. Navedeno znači da je tužitelju za trošak zatražen troškovnikom od 03. studenog 2009. godine u iznosu od 540.370,00 kuna priznat iznos od 456.890,00 kuna. Ovaj iznos je umanjjen za osnovan i obrazložen podnesak tuženika od 13. lipnja 2008. godine u iznosu od 83.000,00 kuna, tako da je za ovu fazu postupka tužitelju priznato ukupno 373.890,00 kuna. Nakon toga odnosno nakon preotvaranja glavne rasprave tužitelj je podnio dopunu troškovnika tako da za zastupanje na ročištu održanom 06. prosinca 2012. godine traži iznos od 82.980,00 kuna. Za ročište za objavu održano 31. prosinca 2012. godine nije priznato 500,00 kuna jer nitko od stranaka nije pristupio. Za zastupanje na ročištima održanim 25. rujna 2013. godine priznato je tužitelju 82.980,00 kuna i na ovom ročištu tužitelj je izložio cjelokupan stav Porezne uprave o spornom pitanju zastare, kako općenito tako i u konkretnom slučaju, a isti iznos je priznat za posljednje ročište održano 11. ožujka 2014. godine te za objavu 500,00 kuna. Prema tome, za nadopunu troškovnika priznato je 249.440,00 kuna i taj iznos je pribrojen gore navedenom iznosu od 373.890,00 kuna, što ukupno iznosi 623.330,00 kuna.

Sukladno navedenom ovaj iznos je umanjjen za 1/3, što iznosi ukupno 417.641,00 kunu. Tuženiku je priznat kao osnovan trošak za sastav podneska od 18. studenog 2013. godine, s obzirom da je tuženik uz ovaj podnesak priložio navedena pravna mišljenja i članke te je nesporno da je u ovom dijelu podnesak tuženika bio svrsishodan ne samo za ovaj spor nego i za razrješenje navedenog spornog pitanja općenito, dakle i za cjelokupnu pravnu praksu, a priloženi članci i pravna mišljenja su dobro obrazloženi te su pridonijeli rasvjetljavanju spornog pitanja. Stoga je tuženiku priznat trošak za sastav ovog podneska u

iznosu od 83.000,00 kuna i za ovaj iznos je umanjen trošak koji je priznat tužitelju, tako da je tužitelju priznat ukupni trošak od 334.641 kunu.

U Zagrebu 07. svibnja 2014. godine

Sudac

mr. sc. Radovan Dobronić v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude, nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 (osam) dana po primitku presude, a ulaže se putem ovog suda u 2 primjerka za Sud i po 1 za svaku stranku.

Za točnost otpavka-ovlašteni službenik:

Hedviga Krsnik *KH*